

Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych, sposoby sprawdzania osiągnięć uczniów oraz tryb i warunki uzyskania oceny wyższej niż przewidywana z religii dla klasy 3

1. Podstawa prawna

Dokument opracowano w oparciu o obowiązujące przepisy prawa oświatowego, w szczególności art. 44b i 44c ustawy o systemie oświaty, właściwe przepisy rozporządzenia w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów, Statut Szkoły – w szczególności § 57–72, obowiązującą podstawę programową oraz realizowany program nauczania AZ-1-01/18.

Dokument przedmiotowy nie stanowi odrębnego źródła prawa. Uszczegóławia wymagania wynikające z przepisów prawa, Statutu Szkoły i realizowanego programu nauczania.

2. Zakres dokumentu

Dokument określa: wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych ocen klasyfikacyjnych; sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych; zasady oceniania właściwe dla religii; warunki i tryb uzyskania rocznej oceny klasyfikacyjnej wyższej niż przewidywana; oraz zasady dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb i możliwości ucznia.

Szczegółowy wykaz wymagań dla poszczególnych działów znajduje się w tabeli zamieszczonej w dalszej części dokumentu.

3. Sposoby i formy sprawdzania osiągnięć edukacyjnych

W religii stosuje się formy sprawdzania odpowiednie do wieku uczniów, specyfiki przedmiotu. Zadania są zróżnicowane pod względem poziomu trudności i umożliwiają wykazanie się wiadomościami oraz umiejętnościami odpowiadającymi wszystkim ocenom.

Śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne ustala się w stopniach według następującej skali ocen (1-6):

- 1) stopień celujący: 6,
- 2) stopień bardzo dobry: 5,
- 3) stopień dobry: 4,
- 4) stopień dostateczny: 3,
- 5) stopień dopuszczający: 2,
- 6) stopień niedostateczny: 1.

Oceny bieżące ustala się według wyżej wymienionej skali ocen z tym, że przewiduje się „+” i „-” (z pominięciem 6+ i 1-). Ocena śródroczna i roczna wynika z ocen cząstkowych uzyskanych w ciągu półrocza (roku) przez ucznia, lecz nie jest średnią tych ocen.

Formy sprawdzania wiadomości i umiejętności ucznia:

Sprawdzanie ustne (odpytywanie): sprawdzanie rozumienia podstawowych pojęć i treści religijnych, odpowiadania na pytania dotyczące omawianych fragmentów Pisma Świętego, formułowania prostych wypowiedzi oraz wyjaśniania poznanych treści.

Prace pisemne: (quiz, kartkówka) sprawdzanie opanowania treści po zakończeniu działu lub jego części.

Praca z mediami i materiałami edukacyjnymi: sprawdzanie umiejętności odczytywania i interpretowania prostych treści przedstawionych w obrazie, nagraniu, prezentacji, filmie lub innym materiale wykorzystywanym podczas lekcji, korzystanie z podręcznika.

Obserwacja pracy ucznia na lekcji: sprawdzanie aktywności podczas lekcji, przygotowania do zajęć, systematycznego wykonywania ćwiczeń i podejmowania zadań związanych z realizowanymi treściami.

Sprawdziany praktyczne: sprawdzanie umiejętności wykonania określonych czynności edukacyjnych, np. rozpoznawania symboli, układania elementów, wykonywania zadań zgodnie z instrukcją, pracy z tekstem lub ilustracją.

Prace dodatkowe: sprawdzanie samodzielnego i twórczego wykorzystania wiedzy, np. przygotowania pracy, udziału w konkursie lub wykonania zadania związanego z tematyką religijną. Prace dodatkowe są formą uzupełniającą i nie zastępują podstawowych wymagań programowych.

Praktyki religijne nie podlegają ocenianiu. Jeżeli oceniane jest pamięciowe opanowanie modlitwy, nauczyciel wcześniej wyjaśnia jej znaczenie. Ocena z przedmiotu nie jest uzależniona od oceny zachowania ucznia.

4. Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny: dopuszczającą, dostateczną, dobrą, bardzo dobrą i celującą są określone w § 65 Statutu Szkoły. Ocena klasyfikacyjna z religii wynika ze stopnia opanowania wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania, z uwzględnieniem dostosowanych wymagań edukacyjnych.

Szczegółowe wymagania dla ocen 2–6 przypisane do treści poszczególnych działów, przedstawiono w tabeli na końcu dokumentu.

5. Prawa ucznia, w tym warunki i tryb poprawy oceny

- Uczeń ma prawo do poprawiania ocen na zasadach określonych w § 64 ust. 4 Statutu.
- Nauczyciel określa termin i formę poprawy.
- Przy ustalaniu oceny śródrocznej i rocznej uwzględnia się ocenę uzyskaną przez ucznia z poprawy.
- Uczeń ma prawo być nieprzygotowanym do lekcji (niezapowiedziana kartkówka, odpowiedź z trzech ostatnich lekcji) dwa razy w ciągu półrocza z różnych przyczyn jednak zobowiązany jest zgłosić ten fakt na początku lekcji. Każde nieprzygotowanie zostaje oznaczone w dzienniku symbolem „np”.

6. Zasada jawności, uzasadnianie ocen i informowanie o ocenach

Na początku roku szkolnego uczniowie są informowani o wymaganiach edukacyjnych, sposobach sprawdzania osiągnięć oraz warunkach i trybie uzyskania rocznej oceny klasyfikacyjnej wyższej niż przewidywana. Rodzice są informowani zgodnie z zasadami przyjętymi w szkole. Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców, a nauczyciel uzasadnia ustaloną ocenę zgodnie z § 66 Statutu.

7. Dostosowanie wymagań edukacyjnych

Wymagania edukacyjne dostosowuje się do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia, zgodnie z § 59 Statutu Szkoły i obowiązującymi przepisami. Dostosowanie uwzględnia w szczególności zalecenia wynikające z orzeczeń i opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej oraz rozpoznane indywidualne potrzeby ucznia.

Dostosowanie może dotyczyć m.in. sposobu formułowania poleceń, czasu pracy, liczby i stopnia złożoności zadań, sposobu udzielania odpowiedzi oraz formy sprawdzania wiadomości i umiejętności – w zakresie wynikającym z rozpoznanych potrzeb ucznia. Dostosowanie nie oznacza obniżenia wymagań w sposób niezgodny z przepisami, lecz umożliwia uczniowi wykazanie osiągnięć odpowiednio do jego możliwości.

8. Ocena zachowania

Ocena zachowania jest odrębnym elementem oceniania wewnątrzszkolnego. Nauczyciel religii nie tworzy odrębnych, przedmiotowych kryteriów oceny zachowania. Zasady oceniania zachowania określają § 67–68 Statutu Szkoły. Obserwacje nauczyciela dotyczące funkcjonowania ucznia podczas lekcji mogą być przekazywane wychowawcy i wykorzystywane w ocenianiu zachowania na zasadach określonych w Statucie, jednak nie stanowią samodzielnego kryterium obniżenia oceny z religii. Ocena klasyfikacyjna z religii nie zależy od oceny zachowania, a ocena klasyfikacyjna zachowania nie wpływa na ocenę z religii. W szczególności nie stosuje się zasady podwyższania lub obniżania oceny z religii za samo zachowanie ucznia.

9. Zasada nadrzędności Statutu Szkoły

Przy stosowaniu niniejszego dokumentu obowiązuje kolejność: przepisy prawa powszechnie obowiązującego, Statut Szkoły, wymagania i sposoby sprawdzania właściwe dla religii.

10. Szczegółowe wymagania edukacyjne na poszczególne oceny

Poniższa tabela przedstawia wymagania szczegółowe wynikające z realizowanego programu nauczania i podręcznika.

Wymagania są przyporządkowane do ocen: dopuszczającej, dostatecznej, dobrej, bardzo dobrej i celującej.

Na ocenę niedostateczną uczeń nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą. Przy rozważaniu oceny niedostatecznej należy uwzględnić sytuację ucznia oraz podjąć działania wspierające, zgodnie z zasadami obowiązującymi w szkole. Dokument należy stosować łącznie ze Statutem Szkoły oraz obowiązującymi przepisami prawa.

Szczegółowe wymagania edukacyjne na poszczególne oceny:

I półrocze

Rozdział	celujący	bardzo dobry	dobry	dostateczny	dopuszczający
2. Pan Jezus chce z nami rozmawiać	→ podaje przekonujące argumenty za uczestnictwem w modlitwie wspólnotowej → wyjaśnia sens chrześcijańskiej niedzieli	→ wyjaśnia, że Pan Jezus mówi do ludzi przez piękno liturgii → tłumaczy znaczenie udziału w nabożeństwach jako formach spotkań z Jezusem → omawia wartość modlitwy błagalnej → wyjaśnia, że Bóg ustanawia siódmy dzień tygodnia dniem odpoczynku, dniem świętym, by człowiek wielbił Boga	→ tłumaczy, czym jest modlitwa liturgiczna Kościoła, → opisuje gesty, które wierni wykonują, uczestnicząc w Eucharystii → układa wezwanie modlitwy błagalnej → wymienia, że świętowanie niedzieli powinno polegać na udziale we Mszy Świętej i spędzaniu czasu z rodziną	→ wskazuje, że Msza Święta jest najdoskonalszą formą modlitwy liturgicznej → omawia konieczność przyjmowania postaw odpowiednich do danych czynności liturgicznych → przytacza z pamięci modlitwę Pod Twoją obronę,	→ wyjaśnia, że msza św. jest modlitwą liturgiczną → wymienia postawy, które przyjmuje się podczas Mszy Świętej, → opisuje, jak możemy modlić się za siebie nawzajem, → wie, że niedziela to dzień święty, w czasie którego wielbimy Pana Boga przez uczestnictwo we Mszy Świętej i budowanie więzi rodzinnych

3. Pan Jezus nas prowadzi	→ wskazuje na znaczenie Dekalogu w codziennym życiu; → tłumaczy wszystkie przykazania Dekalogu jako drogowskaz na szczęśliwe życie; → objaśnia współdziałanie Osób Boskich; → tłumaczy, dlaczego wiara przejawia się w udziale w liturgii; → wyjaśnia znaczenia poszczególnych okresów roku liturgicznego; → rozważa prawdę o niedzieli jako wyjątkowym dniu tygodnia; → opisuje przykłady postaw moralnych ukazanych w Biblii i historii Kościoła;	→ opisuje istotę wstępu do Dekalogu, → wyjaśnia, że pierwsze przykazanie Boże jest dla niego drogowskazem w życiu, bo wierzy, ufa i kocha Pana Boga, → wyjaśnia, dlaczego drugie przykazanie Boże jest dla niego drogowskazem w życiu → uzasadnia sens świętowania niedzieli → wskazuje powody dla których należy kochać i szanować rodziców → tłumaczy konieczność troski o życie i zdrowie swoje i innych ludzi → wyjaśnia na czym polega miłość i wierność małżeńska → uzasadnia konieczność troski o własność swoją, cudzą i wspólną → wyjaśnia konieczność troski o prawdę w życiu społecznym i osobistym → wskazuje powody, dla których myśli przeciwko dobru małżeństwa innych są grzechem → podaje przyczyny dla których zaniedbanie czynienia dobra oraz myśli o naruszeniu dóbr drugiego człowieka naruszają naszą przyjaźń z Bogiem → uzasadnia, że przykazania Boże strzegą wolności i godności człowieka,	→ wyjaśnia pojęcie „dekalog”, → zna obowiązki wynikające z pierwszego przykazania Bożego → wskazuje na istotę pierwszego przykazania Bożego, → wskazuje sytuacje w codzienności, kiedy szanujemy imię Boże → podaje sposoby świętowania niedzieli wynikające z Dekalogu → przytacza przykłady szacunku i miłości dla rodziców i opiekunów → podaje przykłady zachowań wskazujących na prowadzenie życia zgodnego z piątym przykazaniem Bożym → podaje przykłady zachowań świadczących o dobrym przygotowaniu się dzieci i młodzieży do podjęcia życia opartego na wierności małżeńskim zobowiązaniom → wymienia sposoby troski o o własność swoją, cudzą i wspólną → wyjaśnia pojęcia prawda, oszczerstwo, obmowa → wyjaśnia na czym polega szkodliwość pożądania innych osób w relacjach małżeńskich → tłumaczy, do czego prowadzi pożądanie rzeczy należących do innych	→ wyjaśnia, że to Bóg ogłasza 10 przykazań Bożych dla tych, którzy w Niego wierzą → wymienia sytuacje, w których grzeszymy przeciwko pierwszemu przykazaniu Bożemu → opisuje zachowania wskazujące na brak szacunku do imienia Bożego → wymienia zachowania wbrew trzeciemu przykazaniu Dekalogu → przytacza przykłady braku szacunku i miłości dla rodziców i opiekunów → wymienia przykłady świadczące o braku troski o życie swoje i innych ludzi → opisuje zachowania świadczące o braku troski o świętość zachowań, słów i myśli → wymienia sytuacje zaniedbywania własności swojej, cudzej i wspólnej → opisuje sytuacje naruszenia dóbr swoich i drugiego człowieka przez słowo → wymienia skutki pragnień nie podporządkowanych dobru swojemu i drugiej osoby → podaje przykłady braku miłości w relacjach między ludźmi oraz między ludźmi i Bogiem	→ zna wstęp do Dekalogu → przytacza z pamięci pierwsze przykazanie Boże. → przytacza z pamięci drugie przykazanie Boże, → zna trzecie przykazanie Boże → wymienia czwarte przykazanie Boże → zna treść czwartego przykazania Bożego → podaje treść piątego przykazania → przytacza szóste przykazanie Boże, → zna siódme przykazanie Boże → wymienia ósme przykazanie Boże → podaje treść dziewiątego przykazania Bożego → zna treść dziesiątego i dziesiątego przykazania Bożego
----------------------------------	---	---	--	--	--

			→ wylicza postawy sprzeciwiające się Bożym przykazaniom		
II półrocze					

4. Pan Jezus nas uzdrawia	→ wyjaśnia uzdrawiającą moc sakramentu pokuty i pojednania → wskazuje warunki sakramentu pojednania i pokuty na podstawie tekstu przypowieści o miłosiernym ojcu	→ charakteryzuje sakramenty jako znaki spotkania z Chrystusem, → tłumaczy, że Bóg jest Ojcem miłosiernym, który z miłości do nas przebacza nam nasze grzechy, gdy za nie żałujemy, → wyjaśnia, że kochamy Pana Boga, jeżeli kochamy drugiego człowieka → tłumaczy, że grzech oddala nas od Pana Boga i drugiego człowieka, → opisuje, jak należy przygotować się do sakramentu pokuty i pojednania, → tłumaczy konieczność żalu za grzechy → wymienia sposoby walki z grzechem → tłumaczy, dlaczego postanowienie poprawy powinno być mocne → wyjaśnia, dlaczego należy czynić zadość Bogu i ludziom	→ wyjaśnia znaczenie pojęcia „sakramenty święte” → opowiada przypowieść o miłosiernym Ojcu → referuje, że postawa marnotrawnego syna i starszego syna to nasze postawy wobec Boga i drugiego człowieka → wymienia sposoby walki z grzechem → opisuje sens robienia rachunku sumienia → wyjaśnia, że żal za grzechy to najważniejszy warunek rachunku sumienia → opisuje, co zrobić, aby postanowienie poprawy było mocne → opisuje sens zadośćuczynienia zarówno Bogu jak i ludziom	→ tłumaczy, że Chrystus jest obecny w sakramentach → wyjaśnia pojęcie „miłosierny” → wymienia grzechy główne → odkrywa, że zło rozprzestrzenia się, gdy człowiek ulega grzechowi, → wymienia sposoby walki z grzechem → referuje, że szatan to zbuntowany anioł, przepełniony zazdrością, który pragnie oddalić nas od Pana Boga → definiuje pojęcie „rachunek sumienia” → definiuje pojęcie „żał za grzechy” → definiuje pojęcie mocne postanowienie poprawy → definiuje pojęcie „zadośćuczynienia”	→ wymienia sakramenty święte, → wskazuje Pana Jezusa jako opowiadającego przypowieść o miłosiernym Ojcu → odróżnia grzechy ciężkie i grzechy lekkie → tłumaczy, że Pan Jezus przychodzi na ziemię, aby przemieniać serca grzeszników → zapoznanie z pojęciem i warunkami sakramentu pokuty i pojednania → wyjaśnia na czym polega rachunek sumienia → tłumaczy, co to jest żal za grzechy → opisuje na czym polega postanowienie poprawy → wyjaśnia, kiedy spowiedź jest szczerą → tłumaczy konieczność naprawy krzywd
----------------------------------	---	--	--	---	--

5. Pan Jezus zaprasza nas na ucztę	→ wyjaśnia sens uczestnictwa w Eucharystii → wskazuje na obecność ukrzyżowanego i zmartwychwstałego Jezusa w trakcie sprawowania Eucharystii → tłumaczy sens wszystkich gestów, postaw i obrzędów mszy św.	→ wyjaśnia, że Eucharystia jest ucztą, podczas której objawia się jedność działania Ojca, Syna i Ducha Świętego → tłumaczy sens poszczególnych elementów obrzędów wstępnych mszy św. → wyjaśnia, że pod czas liturgii słowa Bóg mówi do nas → opisuje sens modlitwy wspólnotowej → tłumaczy sens przygotowania darów podczas Eucharystii → opisuje, że przyjmując Komunię św., przyjmujemy samego Chrystusa i jednoczymy się z Nim → tłumaczy, dlaczego Komunia św. jest potrzebna w życiu chrześcijanina → opisuje wartość błogosławieństwa w życiu człowieka → wyjaśnia, że msza św. jest pamiątką Zmartwychwstania Pana	→ opowiada o ustanowieniu Eucharystii, → opisuje, co dzieje się podczas obrzędów wstępnych mszy św. → tłumaczy sens liturgii słowa → formułuje wezwania modlitwy wiernych → opisuje znaczenie gestów związanych z przygotowaniem darów ofiarnych → wie, co dzieje się podczas przeistoczenia → omawia schemat Modlitwy Pańskiej → wyjaśnia pojęcia: post eucharystyczny, Komunia św. → wyjaśnia czym jest błogosławieństwo → tłumaczy pojęcie Najświętszy Sakrament	→ tłumaczy, że Eucharystia jednoczy człowieka z Bogiem i bliźnimi → zna obrzędy wstępne mszy św. → wymienia elementy liturgii słowa → opisuje konieczność modlitwy za innych → zna gesty i postawy związane z przygotowaniem darów ofiarnych → wyjaśnia pojęcie „przeistoczenie” → klasyfikuje wezwania Modlitwy Pańskiej odnoszące się do Boga i człowieka → opisuje, jak należy zachować się przed i po przyjęciu Komunii św. → wie, jak zachować się w czasie błogosławieństwa	→ zna słowa ustanowienia Eucharystii → wymienia części mszy św. → zna odpowiedzi na wezwania lektora i kapłana podczas mszy św. → zna treść Wyznania wiary → wymienia postawy towarzyszące procesji z darami → wie, kiedy na mszy św. jest przeistoczenie → przytacza z pamięci Modlitwę Pańską → tłumaczy, że przyjmując Komunię św., przyjmujemy Jezusa do serca
---	--	--	--	---	---

11. Warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych (Statut §71 pkt. 3)

1. Uczeń może ubiegać się o ustalenie wyższej niż proponowana przez nauczyciela oceny rocznej klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych.
2. Uczeń ubiegający się o podwyższenie oceny zwraca się z prośbą do nauczyciela przedmiotu, w ciągu 3 dni od ostatecznego terminu poinformowania uczniów o przewidywanych ocenach rocznych.
3. Warunkiem ubiegania się przez ucznia o ocenę wyższą niż przewidywana jest:
 - 1) przystąpienie do wszystkich prac klasowych i sprawdzianów,
 - 2) skorzystanie z wszystkich oferowanych dotychczas przez nauczyciela form poprawy,
 - 3) 70% frekwencja na zajęciach edukacyjnych.
4. W przypadku spełnienia przez ucznia warunków z ust. 3, nauczyciel przedmiotu wyraża zgodę na przystąpienie do poprawy oceny.
5. W przypadku niespełnienia warunków wymienionych w ust. 3, prośba ucznia zostaje odrzucona.
6. Uczeń spełniający warunki, o których mowa w ust. 3, najpóźniej na 7 dni przed klasyfikacyjnym zebraniem Rady Pedagogicznej przystępuje do przygotowanego przez nauczyciela przedmiotu dodatkowego sprawdzianu pisemnego, obejmującego materiał programowy przewidziany w danej klasie. O zakresie materiału na sprawdzian, uczeń jest informowany uprzednio przez nauczyciela danych zajęć edukacyjnych.
7. Sprawdzian, oceniony zgodnie z wymaganiami edukacyjnymi zostaje dołączony do dokumentacji nauczyciela.

Ostateczna ocena roczna nie może być niższa od oceny przewidywanej, niezależnie od wyników sprawdzianu, do którego przystąpił uczeń w ramach żądania ustalenia oceny rocznej wyższej niż przewidywana.

Opracowały katechetki:

Emilia Kleban, Andżelika Kwiatek